

ALUMINIJ

5

Časopis družbe Talum d. d. Kidričevo

MAJ 2012

Cilji izhajajo iz vrednot!, Prvo četrtletje zmerno str. 4

Zlato priznanje za Servis in inženiring str. 5

NK Aluminij v 1. ligo str. 9

Bojan Flis – Intervju str. 10–12

Poskrbeli za dušo in telo str. 24

**Nogometni
klub Aluminij
odhaja v 1. ligo**

Iz vsebine

5

6

9

22-23

24

10

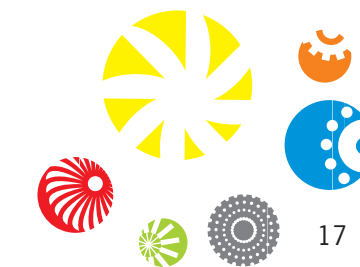
14

15

16

17

18

20

21

4 Cilji izhajajo iz vrednot!, Prvo četrletje zmerno

5 Zlato priznanje za Servis in inženiring

Talum prejel nagrado odličnosti

6 Sodelovanje se v prihodnje lahko nadaljuje

Mercedes v Talumu

7 Konkurenčnost, znanje in – inovacije

8 Opazovalne vrtine in zaprta odlagališča

9 NK Aluminij v 1. ligo

10-12 Bojan Flis – Intervju

12 Srečanje igralcev šestih generacij

13 Projekt Obvladajmo stres se je končal

14 Talum se je predstavil na konferenci ob zaključku projekta »Obvladajmo stres«

Uvajanje novih blagovnih znamk

15 Po poklicu sem tehnični risar - arhivar

16 Tekmovanje varilcev – državno prvenstvo

Solidno 5. mesto

17 Povabilo

18 Fotografije meseca

19 Tabletko za op-ti-mi-zem

20 Po sledih časa do razkošja v glavi – Reportaža

21 Kerbler nas je vodil po svoji razstavi

22-23 NK Aluminij v 1. ligo – Fotoreportaža

24 Poskrbeli za dušo in telo

Ples je za vsakogar

25 Kdo bo letos letoval v Nerezinah in Červarju?

27 Križanka

Naslovnica: Mito Emeršič

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: darko.ferlinc@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Darko Ferlinc, glavni urednik, Danica Hrnčič, Lilijana Ditrih in Aleksandra Jelušič, članice, ter Srdan Mohorič, član.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, oblikovanje: Darko Ferlinc, avtor naslovnice: Srdan Mohorič.

Prelom in priprava za tisk: Grafični studio OK, Maribor, tisk: Bezjak tisk, Maribor.

Coaching

DARKO FERLINC
GLAVNI UREDNIK

Kljub temu da smo v ponedeljek poslušali predavanje na temo *coachinga*, moram priznati, da ne vem natančno, kaj to je. Vem le, da je to draga stvar in da si je sam ne bi mogel privoščiti. S predavanja sem »odnesel« le pisno gradivo in tu in tam kak stavek, čeprav je bilo nabito s kar nekaj energije.

Predavatelj je v nekem trenutku povedal, da v podjetju (družbi) lahko že na vhodu ugotoviš, kakšno je. Čim začnejo govoriti o zgodovini in tradiciji, je menda z njim nekaj narobe. Da mora podjetje imeti cilje, vizijo, strategijo, filozofijo ... V redu, s tem drugim se popolnoma strinjam. Se pa tudi popolnoma ne strinjam z onim prvim. Podjetje, ki nima zgodovine in tradicije, ponavadi tudi nima prihodnosti. Zgodovina in tradicija sta zato, vsaj zame, zelo pomembni stvari. Na lovorikah se seveda ne da živeti. To najbolj vedo športniki in to velja tudi za podjetja. Toda vsak športnik z veseljem pokaže vitrino s svojimi medaljami, pokali in drugimi priznanji. To ga kot človeka dela velikega. Podobno je s podjetjem. Od preteklosti ne moremo živeti. Toda danes smo veliki, danes smo to, kar smo, zaradi preteklosti. Ne zaradi prihodnosti.

Ko pride skupina ljudi na obisk v Talum, ponavadi odide z zelo dobrimi vtisi. Večina je presenečenih nad urejenostjo, zadovoljnih z obiskom, polnih pohval. Zakaj? Zaradi vsega, kar so videli, slišali in doživeli. Že jutri bodo rekli, da so bili včeraj v Talumu. In včeraj je že preteklost. Vse, kar so videli, je bilo narejeno v preteklosti. Seveda je prav, da jim predstavimo tudi naše cilje in vizijo, toda vtis sta naredili sedanost in preteklost.

Tako je tudi pri človeku. Ne vem, če bi me kdo bolj cenil zato, ker mu bom pripovedoval, da bom v prihodnosti papež. Če me bo, me bo cenil zaradi mojega dosedanjega dela.

Nič ni torej narobe, če ljudem pripovedujemo o svoji zgodovini in tradiciji. Ponosni bodimo na obe in z veseljem ju predstavljajmo drugim.

Predavatelj torej nima čisto prav.

Na koncu pa še majhna zlobna pripomba. Barok in tarok, astronom in astrolog, psihiater in psiholog so pač rahlo različne stvari, čeprav se podobno slišijo. Ampak tega ti ni treba vedeti, če želiš zaslužiti milijon mark.

»Podjetje, ki nima zgodovine in tradicije, ponavadi tudi nima prihodnosti.«

UPRAVA

Cilji izhajajo iz vrednot!

DR. ZLATKO ČUŠ
FOTO: SRDAN MOHORIC

Vsako podjetje mora imeti vizijo za naprej, strategijo, ki jo podpira, ter cilje in aktivnosti, s katerimi to strategijo uresničuje. Mi jo imamo. Če naše vrednote ne bodo podpirale ciljev in če z njimi ne bomo živeli, bomo zastavljene cilje težko uresničevali. Kaj hitro lahko ostanejo zgolj na papirju, tega pa si ne smemo dovoliti.

Da smo se resno lotili uresničevanja prestrukturiranja, predvsem pa, da nam uspeva, kar nam priznavajo tudi drugi, kažejo mnogi uspehi, ki jih dosegamo. Po najnovejših podatkih Aluminium Smelter Power Tariffs za leto 2012 smo ponovno drugi na svetu po učinkovitosti porabe električne energije, smo 14. največji izvoz-

nik v Sloveniji, prejeli smo zlato priznanje za celovito obnovo in tehnično posodobitev gravitacijskih nagibnih livnih strojev za litje aluminija, ki ga je Talum servis in inženiring prejel v Celju. Ta mesec bomo v Nemčiji od našega kupca Nemak prejeli nagrado odličnosti za izjemen prispevek na področju kakovosti, storitev, tehnologije in upravljanja stroškov, nenazadnje po moram omeniti tudi priznanje kadrovskega kongresa za vrsto let razvoja lastnih kadrovskega modelov, skrbi za razvoj zaposlenih, zavedanja za širšo družbeno odgovornost v okolju in državi, pripravljenosti za

delitev teh izkušenj z drugimi in uspešno izpeljanih projektih v skupini Talum.

Na tej točki se želim zahvaliti in izraziti iskrene čestitke vsem, ki ste kakor koli prispevali k tem uspehom. Rezultati govorijo sami zase, prav pa je, da se znanja in sposobnosti, ki jih premoremo, tudi zavedamo. Čaka nas še veliko dela, verjetno tudi negotovih trenutkov, ki so povezani z našo dejavnostjo. Kot sem že večkrat povedal, ne smemo sedeti križem rok in zgolj čakati, kaj se bo zgodilo – in tega tudi ne počnemo. Svojo usodo si krojimo sami, seveda ob razumevanju lastnikov. Tudi pri teh aktivnostih ostajam optimist, saj po opravljenih razgovorih na različnih ministrstvih dobivam občutek, da marsikdo razume našo situacijo in si želi skupaj z nami najti tudi ustrezno rešitev. Ta rešitev je za nas ključnega pomena, da lahko mirno uresničujemo zastavljeno strategijo!

Slogan *Skupaj zmoremo skoraj vse* se je že dodobra zasidral med vse nas. Zaživimo tudi naše vrednote in z njimi podprimo naše cilje iz strategije! ■

Prvo četrletje zmerno

DR. ZLATKO ČUŠ
FOTO: DARKO FERLINC

Evropsko gospodarstvo je v prvem četrletju na robu ponovne recesije. Skoraj polovica članic EU je ponovno zdrsnila v recesijo, medtem ko je preostanek zelo blizu. Seveda se ta situacija odraža v poslovanju Taluma, kajti potrošniki so vedno bolj previdni in pri nekaterih proizvodih je zaznati zmanjšanje naročil. V prvem četrletju je zmanjšanje najbolj opazno pri rondelicah.

Talum je v prvem četrletju proizvedel 33.318 ton proizvodov iz aluminija, kar je za 4 odstotke nad planom in 18 odstotkov več kot lani. Največje povečanje smo zabeležili pri proizvodnji drog, ki je pri 12.124 tonah kar za 24 odstotkov večja od planirane. Blagovna proizvodnja livarskih zlitin je večja za 3 odstotke. Kot sem omenil, je gospodarska

negotovost vplivala na naročila rondelic, ki so padla za 13 odstotkov, ter izparilnikov, ki jih je manj za 6 odstotkov. Verjamemo, da so predelovalci aluminija že znižali svoje notranje zaloge na minimum in bodo naročila v drugem četrletju narasla.

V omenjenem obdobju smo proizvedli 20.753 ton primarnega aluminija, kar je 1 odstotek več od planirane proizvodnje in 56 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Negotovost na gospodarskem področju seveda vpliva tudi na borzno ceno aluminija, ki je bila 2.177 dolarjev ali 1.660 evrov. Seveda ni treba posebej poudarjati, da pri tem LME in naši ekstremno visoki ceni električne energije Talum ne more pričakovati pozitivnega poslovnega izida. ■

Dr. Zlatko Čuš

Zlato priznanje za Servis in inženiring

Na sejmu Terotech - Vzdrževanje, ki je potekal od 15. do 18. maja 2012 v Celju, je Talumova odvisna družba Servis in inženiring prejela laskavo **zlato priznanje kot SPRETNI PRVAKI na področju ener-gije, opreme in trajnosti.**

DARKO FERLINC

FOTO: ANDREJ BRUMEN

Priznanje so dobili za celovito obnovo in tehnično posodobitev gravitacijskih nagibnih livnih strojev za litje aluminija, ki so jih izvedli za nemškega partnerja. Njegovo zaupanje so si pridobili z izvajanjem servisov proizvodnih naprav v Nemčiji. Na osnovi dobro opravljenega dela se je naročnik odločil in jim v celovito obnovo in posodobitev ponudil za zdaj dva livna stroja, dogovarjajo pa se tudi za večji obseg posla. Pri poslu gre za inovativen in celovit pristop k obnovi meta-

lurške opreme za tuji trg in za prodajo tehnološkega znanja v eno najrazvitejših evropskih držav, Nemčijo. Kakovostno in v rokih izvedeno delo nam zagotavlja nadaljnja naročila pri pridobljeni stranki, pa tudi širitev posla na trgih Evropske unije.

Pri obnovi so sodelovali praktično vsi zaposleni v družbi, projekt pa je vodil Leon Vidovič. Priznanje je na slovesnosti v Celju prejel direktor družbe mag. Mihael Hameršak z ekipo sodelavcev. □

Talum prejel nagrado odličnosti

Talum je od svetovno znanega podjetja NEMAK, ki je specializirano za izdelavo končnih visoko kakovostnih izdelkov iz aluminija, dobil povabilo na podelitev nagrade odličnosti. Nagrado bomo prejeli konec tega meseca v Kronbergu v Nemčiji za izjemen

prispevek na področju kakovosti, storitev, tehnologije in upravljanja stroškov. Gre za proizvode, izdelane v naši odvisni družbi Talum Livarna, in sicer za livarske zlitine. Več o tem pa v naslednji številki Aluminija. □

Ob odprti peči

Andrej Brumen, Leon Vidovič, mag. Miha Hameršak in Robi Merlak

Zlato priznanje

OBISK

Sodelovanje se v prihodnje lahko nadaljuje

V Talumu na obisku g. Erdal Trhulj, minister Federacije BiH za energijo, rudarstvo in industrijo

V okviru svojega zasebnega obiska pri IFIMES, Mednarodnem inštitutu za bližnjevzhodne in balkanske študije, je minister Federacije Bosne in Hercegovine za energijo, rudarstvo in industrijo Erdal Trhulj obiskal tudi skupino Talum. Ekipo iz podjetja Talum Servis in inženiring, d. o. o., se je sicer z ministrom že srečala v Kalesiji v Bosni in Hercegovini, ko je zgradila in odprla prvo sončno elektrarno v državi sploh. Tokrat je minister svoj obisk izkoristil za ogled proizvodnje v Talumu, ki je po porabi električne energije med najučinkovitejšimi na svetu, Talum pa danes proizvaja izdelke z visoko dodano vrednostjo.

DEJAN LEVANIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ,
DEJAN LEVANIČ

Minister Trhulj si je v okviru svojega obiska ogledal proizvodnjo izparilnikov, rondelic in rondel ter ulitkov. Na koncu je obiskal še sončno elektrarno v Talumu in dejal: »Talum je zagotovo zanimiva družba tako zaradi proizvodnje aluminija kot tudi zaradi obnovljivih virov energije. Bil je namreč investitor in partner pri izgradnji prve sončne elektrarne v BiH, ki je bila pred mesecem dni odprta v Kalesiji. Seveda je bilo dobro videti potenciale Taluma in naše sodelovanje se v prihodnje vsekakor še lahko nadaljuje.«

Posebej je ministra zanimala proizvodnja sekundarnega, pretalje-

nega aluminija, pri čemer je Talum naredil že velik korak naprej. »Kar se tiče sodelovanja s Talumom na področju obnovljivih virov energije, je glede na današnje pogovore veliko možnosti za sodelovanje, zagotovo pa na področju aluminija. Upam, da bomo v prihodnje to sodelovanje okrepili. Vesel sem, da sem videl Talumovo proizvodnjo, ki je zelo drugačna od naše proizvodnje aluminija. Ker imamo dobre povezave tudi z upravo Aluminija iz Mostarja, bomo preverili, kakšne vrste sodelovanja so možne, in to tudi na področju proizvodnje energije,« je še dejal minister Trhulj. □

Srečanje pred Talumom

Minister Erdal Trhulj, predsednik Marko Drobnič, mag. Mihael Hameršak in mag. Anton Verdenik

Mercedes v Talumu

Danes že ugasnjena elektrolizna hala B, ki je v fazi rušenja, postaja vse bolj zanimiva za različne ljudi, ki bi radi v njej snemali, igrali, muzicirali in tako naprej.

DARKO FERLINC

FOTO: MIRAN LIPOVAC

Takoj po prvem maju je nemški Mercedes snemal reklamni spot za svojo novo znamko. Kaj več o tem seveda ne moremo povedati, ker pravzaprav malo vemo. Gre za »hude« modele novega vozila, ki naj bi na trg prišli jeseni. Razen snemalcev v dvorani seveda ni smel snemati, fotografirati ali kaj podobnega nihče drug.

Očiščena hala je s pomočjo svetlobnih in dimnih efektov delovala džejmsbondovsko. Ekipo studia Arkadena, ki je spot snemala, je bila s snemanjem zelo zadovoljna. Seveda pa tudi s sodelovanjem s Talumovimi delavci, ki so bili na razpolago, da so stvari tekle tako, kot so morale.

Nekateri, predvsem filmarji in gledališčniki, včasih iščejo prav

taka okolja za filme ali gledališke predstave. Pisali smo že, da bo okoli 20. junija v hali B gledališka predstava režiserja in dobitnika letošnje nagrade Prešernovega sklada Ivice Buljana.

Prav tako se za halo zanimajo gledališčniki romunskega Nacionalnega gledališča Sibiu. Če se bomo dogovorili, bomo septembra gostili ekipo devetdesetih igral-

cev in petdesetih članov spremljevalne ekipe. To naj bi bil pravi spektakel. In deset dni bodo tudi naše odvisne družbe lahko delale za ekipo.

Slišali smo predloge, da bi halo pustili tako, kot je, ker je taka zanimiva. Mogoče pa bodo v njej res kdaj snemali kakega Jamesa Bonda. Upam, da ne Chucka Norrisa. □

INOVATIVNOST

Konkurenčnost, znanje in – inovacije

»Ničesar v življenju se ni treba bati, treba je samo razumeti.«
Marie Curie

ALBERT KOROŠEČ
FOTO: SRDAN MOHORIC

Upam si!

Prestrukturiranje Taluma z inovativnostjo

V Poročilu o razvoju Slovenije 2012 je med drugim zapisano:

- Slovenija se po gospodarski razvitosti od leta 2008 oddaljuje od povprečja držav Evropske unije, za katerim je leta 2010 zaostajala že bolj kot ob začetku izvajanja Strategija razvoja Slovenije (SRS leta 2005);
- v zadnjih letih se postopno oddaljujemo tudi od uresničevanja osrednjega družbenega cilja SRS, to je trajnostnega povečanja blaginje.

V nadaljevanju so navedeni in opisani razlogi za nedoseganje temeljnih zastavljenih ciljev razvojne strategije, med drugim tudi »za Slovenijo indikatorji makroekonomskih neravnovesij kot problematično področje izpostavljajo konkurenčnost gospodarstva« (Evropska komisija). Tržni deleži Slovenije se vztrajno manjšajo, Slovenija niti v eni panogi ne dosega povprečja EU v dodani vrednosti, zaostanek v produktivnosti se povečuje, delež visokotehnoških proizvodov je nižji od deleža vzhodnoevropskih držav in povprečja EU ...

V nadaljevanju avtorji z veliko argumentov prikazujejo razvoj, znanje in inovacije kot ključne dejavnike za izhod iz tega stanja. Glede na to, da večina evropskih razvojnih smernic postavlja v ospredje inovativnost kot ključni element konkurenčnosti, še posebej bode v oči dejstvo, da je inovacijska dejavnost v Sloveniji blizu evropskega povprečja, učinkovitost vlaganj v inovacije pa med najnižjimi.

Talum je sestavni del slovenskega gospodarstva in se ne more izog-

niti vplivom sistemske neučinkovitosti države, še posebej zaradi velike odvisnosti od energetske politike. Kljub slabim gospodarskim razmeram pa smo že pred časom spoznali, da je izhod iz nastale težke situacije predvsem v naših rokah. Potrebujemo dobre, inovativne rešitve, nove programe, ki bodo omogočili konkurenčnosti in dolgoročni razvoj Taluma. Smernice inovativnosti in razvoja smo si zapisali v strategijo razvoja, kjer imamo zapisane tudi zelo ambiciozne cilje. Dosežemo jih lahko samo skupaj in tako, da uporabimo našo ustvarjalnost za doseganje učinkovitih poslovnih rezultatov.

»Inovacije običajno od navadnega posla ne razlikuje stopnja spremembe, ki je lahko velika ali majhna, temveč učinek na poslovne rezultate.«

Analiza na državni ravni je pokazala, da je zelo pomembno, na kakšen način se lotevamo inovativnosti, kako prepoznavamo prave priložnosti in kako spreminimo inovativne predloge v uspešne inovacije, ki bodo prinašale večji poslovni učinek. Slovenska praksa in prakse številnih podjetij kažejo, da učinki inovacij niso premo sorazmerni z vlaganjem, da razdelani in urejeni procesi nikakor še ne pomenijo doseganja učinkov. Zakaj?

Predvsem zaradi tega, ker smo osrednja točka inovacij ljudje! Ljudje, ki imamo različne želje, motive, imamo svoje vzpone in padce ... Dokazano je, da se večina dobrih idej in rešitev najde zunaj ustaljenih postopkov, z drugačnim pogledom na isto stvar, kar v veliko primerih lahko prinese sproščen pogovor in sproščeno razmišljanje. Skratka, pomembno je naše počutje v okolju, v katerem delujemo, vloga, v kateri se vidimo.

Verjamem, da vsakemu izmed nas veliko pomeni učinek, rezultat našega dela kot prispevek skupini, zato smo še posebej veseli, če to kdo opazi. Vsakdo izmed nas lahko dnevne naloge opravlja z največjo mero skrbnosti, tudi ustvarjalnosti, pa vendar se lahko velikokrat zatakne pri sporočanju idej, če okolica na to reagira s posmehom ali celo žaljivo. Zaradi tega je včasih nujno stvari postaviti na glavo:

- Namesto dati zobno pasto je treba svetovati o zdravju zob.
- Namesto računalnikov je treba prodajati poslovne rešitve.
- Namesto na stare poti je treba skočiti v neznano.

»Razvoj pretvarja denar v znanje, inovativnost pretvarja znanje v denar.«

Statistike dokazujejo, da so kreativne dejavnosti, med katerimi sta arhitektura z obsežnimi mednarodnimi projekti in oblikovanje, zlasti industrijsko, s proizvodnjo in ponudbo na svetovnem tržišču, visoko profitne. Statistike govori, da podjetja, ki raziskave in razvoj vključujejo v konkurenčne proizvode in storitve ter oblikovalske inovacije, kotirajo kar za 200 odstotkov više od tistih, ki tega nimajo.

Vaši inovativni predlogi kažejo, da se tega zavedate in razmišljate v tej smeri. Prav tako je ena izmed strateških razvojnih usmeritev razvoj lastne blagovne znamke končnih proizvodov iz aluminija in kombinacije drugih materialov. Aluminij vstopa na številna nova področja našega delovanja, na kar vpliva tudi vedno večji delež predelave aluminija, ki s tem dokazuje status naravi prijaznega materiala.

Vsakdo izmed nas ima pravico in dolžnost prispevati svoj delež k razvoju in svetli prihodnosti Taluma. Saj si to vsi želimo, mar ne?

Sodelujte v razpravi pri iskanju razvojnih poti Taluma na intranetni strani Strateškega razvoja <http://vm-shps2011/stran/StrateskiRazvojPredstavitev/Lists/Razprave/AllItems.aspx>, na kateri lahko podate svoje predloge, komentarje ali vprašanja na temo razvojnih programov ter družbe ustvarjalnih posameznikov. Ali si upamo?

V orodjarni

Opazovalne vrtine in zaprta odlagališča

K nadzoru nad zaprtimi odlagališči spada poleg nadzora nad samim odlagališčem in meteorološkim stanjem tudi nadzor nad podzemnimi vodami, kar je predpisano v Uredbi za odlaganje odpadkov na odlagališča. Družba Talum ima že obstoječo mrežo za monitoring podzemne vode, vendar bo treba stare vrtine nadomestiti z novimi, nekatere pa glede na njihovo sedanjo lokacijo in glede na novejša poznavanja hidrogeoloških razmer premakniti.

DR. MARKO HOMŠAK
FOTO: STOJAN KERBLER

Pred časom je bil postopek za izvedbo opazovalne vrtine (piezometer) dokaj preprost: v zemljo je bilo treba zabiti dovolj dolgo železno cev, da je segala do podzemnih vod, in izvesti meritev globine in vzorčenje vode, ki se je nabrala v cevi. V prispevku želimo bolj podrobno predstaviti sedanji postopek izvedbe opazovalne vrtine, ki je vse prej kot enostaven, poleg tega pa tudi precej drag.

Na lokaciji odlagališča je treba vrtinam najprej določiti mikrolokacijo (za nove mikrolokacije vrtin je treba na ARSO pridobiti dovoljenje za raziskave po Zakonu o vodah) v dogovoru z odgovornim hidrogeologom izvajalca obratovalnega monitoringa podzemne vode in lastnikom odlagališča. Dostop do vrtin mora biti zagotovljen po kolovoznih poteh, ki so lahko na višku raste sezona zaraščene, za dostop pa mora poskrbeti izvajalec vrtanja.

Temu sledi izvedba opazovalnih vrtin, opremljenih z inertnimi vodnjaškimi polietilenskimi cevmi DN100. Cevi morajo imeti certifikat, da so primerne za izvajanje monitoringa podzemne vode ali da so primerne za vodooskrbo.

Na jedro, ki ga popiše hidrogeolog, se izvrtata dve vrtini (predvidoma na vsako odlagališče ena). Preostale vrtine so izvedene tako, da je mogoče podati osnovni popis litološkega stolpca.

Predvidena globina vsake vrtine je približno 23 m, končno globino opazovalnih vrtin med vrtnjem pa določi hidrogeolog. Končna globina vrtin je odvisna od dejanskih razmer na terenu.

Vrtine se izvrtajo do 1,5 m v laporno podlago. Vanje se vgradijo filtri z 1 mm režami v skupni dolžini 10 m na vrtino, preostali del vrtine se zacevi s polnimi cevmi. Na dnu vrtine se izvede od 1 do 2 m dolg usedalnik. Na dnu vrtin mora biti serijsko izdelan čep. Končno globino usedalnika določi hidrogeolog na terenu. Razpored filtrov se določi v sodelovanju z odgovornim hidrogeologom izvajalca obratovalnega monitoringa podzemne vode. Ustje vrtine se izvede robustno in zaščiteno pred nepooblaščenimi posegi. Običajno se zaščiti z betonskim

kanalom, vmesni prostor med piezometrično cevjo in notranjim obodom kanala pa se zalije z betonom. Kot piezometrična kapa se vgradi standardni pokrov, ki omogoča vgradnjo elektronskega avtomatskega regulatorja. Po dokončanju celotne vrtine, vključno z ustjem, se izvede **čiščenje vrtin**. Izvaja se z dvojnimi čiščenjem z zrakom pod pritiskom (t. i. »air-lift«) do iztoka čiste vode, vendar ne manj kot tri ure. Čiščenje se dokumentira z opisom poteka čiščenja, podanimi prehodnostmi vrtine in globine do podzemne vode pred končanim čiščenjem in po njem. Iztok vode se dokumentira s fotografijo na začetku in na koncu čiščenja.

Po končanem čiščenju se v vseh vrtinah izvedejo **črpalni preskusi**, ki se jih obdela po načelih hidro-

geološke stroke. Črpanje se izvaja do stabilizacije nivoja, stabilizirani nivo med črpanjem pa je treba vzdrževati vsaj pol ure. Po končanem črpanju se opazuje dvig do ustalitve prvotnega nivoja. Na podlagi črpalnega poizkusa je treba podati parametre vodonosnika in količino črpanja vode. Potek črpanja in način obdelave je treba ustrezno grafično ilustrirati.

Vsem opazovalnim vrtinam je treba določiti geodetske koordinate. Zahtevana natančnost: horizontalna lega $\pm 0,5$ m ali natančnejše, določitev višinske kote $\pm 0,5$ cm ali natančnejše. Posnetek naj se izvede za vse vrtine istočasno.

Vsa dela se izvajajo pod stalnim hidrogeološkim nadzorom (geološki tehnik). O vrtanju se vodi vrtalni dnevnik, ki je osnova za obračun izvedenih vrtalnih del. Obračun se izvede po dejansko vgrajenem materialu in opravljeni dolžini vrtanja.

O izvedbi vrtin je treba podati pisno poročilo, ki mora vsebovati vse elemente o poteku in izvedbi vrtin, vključno s podatki o izvedenem čiščenju in obdelavami črpalnih poizkusov.

Po uspešno izvedeni aktivnosti si obetamo ustrezen nadzor nad podzemnimi vodami in s tem spremljanje parametrov kot preventivno zaščito nad bogatim vodnim rezervoarjem pitne vode na Dravsko-Ptujskem polju. ■

ŠPORT

NK Aluminij v 1. ligo

NK Aluminij je že drugič zapored osvojil prvo mesto v drugi slovenski nogometni ligi. Na ta rezultat so v klubu ponosni, zahvalo za tak dosežek pa so namenili igralcem in vsem, ki so klubu kakor koli pomagali.

DEJAN LEVANIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ,
DARKO FERLINC

Predsednik kluba **Zvonko Jevšovar** je ob tem dejal: »V klubu imamo jasno strategijo in vizijo delovanja že dolga leta. Poudarek dajemo ustvarjanju takih razmer, ki omogočajo čim večjemu številu mladih, da lahko igrajo nogomet. Te politike tudi v prihodnje ne bomo spreminjali. Pred nami je bila ponovno zelo težka odločitev. Zavedamo se namreč, da vstop v prvo ligo pomeni korak, za katerega so potrebni močni finančni temelji. Največji pokrovitelj, skupina Talum, nam je sporočil, da nima možnosti, da bi klubu z vso odgovornostjo nudil dodatno finančno podporo ne samo za igranje, temveč tudi za vso infrastrukturo, ki je za igranje kluba v prvi nogometni ligi potrebna. To razumemo in se Talumu istočasno zahvaljujemo, da vsa ta leta vztraja s klubom, podpira njegov razvoj in po svojih zmogljivostih veliko pomaga. V preteklih dneh smo že pridobili nekatere nove sponzorje, odpiramo pa vrata tudi drugim, saj potrebujemo res močne finančne

temelje. Tudi z NZS smo že uskladili nekatera odprta vprašanja.«

Trener članske ekipe **Bojan Flis** je prepričan, da lahko obstoječa ekipa doseže v prvi ligi zelo dobre rezultate. »Vesel sem odločitve upravnega odbora, ker smo dokazali, da znamo z majhnim narediti veliko. Poznam kakovost igralcev, vem, kaj zmorejo, zato je vstop v prvo slovensko nogometno ligo logično nadaljevanje naših uspehov in trdega dela. Igralci in vsi, ki so klubu pomagali, da je naredil takšne rezultate, si to zaslužijo,« je še dejal.

Predstavniki igralcev **Marko Kmetec** pa pravi: »Pogovor z igralci je bil iskren in dobronameren. Vsi vemo, da klub svojih sredstev ne more povečevati, zato smo bili tudi vsi v slačilnici vprašani, kaj si o tem mislimo. Odločitev o vstopu v prvo ligo smo sprejeli soglasno, s tem pa tudi nase prenesli del odgovornosti. Želimo si te priložnosti in naredili bomo vse, da nikogar ne razočaramo.« □

Bojan Flis, Zvonko Jevšovar in Marko Kmetec na novinarski konferenci

Veselje po sobotni zmagi in osvojenem pokalu za prvo mesto v drugi ligi

Občutki SO čudoviti

DARKO FERLINC
FOTO: SRDAN MOHORIČ
DARKO FERLINC

Bojan Flis

V Kidričevo je prišel pred petimi leti. Prvo ekipo je prevzel pred dvema letoma in pol in jo dvakrat pripeljal do prvega mesta. Letos z njo odhaja v prvo ligo.

Kako se je začelo? Zakaj nogomet? Zakaj NK Maribor?

Za nogomet sem se odločil, ker sem se tako kot mnogi mladi tudi jaz najprej začel poditi za nogometno žogo, sicer pa je tudi moj oče igral nogomet. Mladost sem preživel na nogometnih igriščih NK Železničar iz Maribora, katerega član sem bil do članske kategorije, za katero sem igral eno sezono. Nogometno pot sem sklenil v Avstriji, kjer sem tudi začel delati kot trener. Kasneje sem dobil delo v NK Železničar kot trener mlajših kategorij, vendar sem kmalu zatem zaradi slabih delovnih razmer odšel v NK Maribor. Tam sem najprej prevzel ekipo starejših dečkov, zatem pa sem dobil ekipo kadetov, ki sem jo vodil 8 oziroma 9 let.

Kdaj ste prišli v Kidričevo? Kako se je zgodilo?

V Kidričevo sem prišel pred petimi leti na povabilo takratnega vodje nogometne šole Simona Vidoviča, ki sem ga sprejel, saj je spet naneslo, da delo v NK Železničar, kamor sem se vrnil, zaradi nesposobnosti vodstva kluba ni potekalo, kot bi moralo.

V kakšnih razmerah ste začeli delati kot trener s prvim moštvom NK Aluminij? Kakšno je bilo stanje v klubu, med igralci ...?

Prvo ekipo sem prevzel pred dva letoma in pol po zamenjavi takratnega trenerja. Popolnoma normalno je, da stanje v klubu in med igralci po slabših rezultatih ni najboljšo, vendar moram reči, da je bilo zadovoljivo. Igralci so kmalu spoznali, kako bo potekalo moje delo, in so ga tudi v celoti sprejeli.

V NK Aluminij ste dosegli vidne rezultate. Jih lahko opišete?

Moram reči, da smo v drugem delu sezone 2009/2010 dosegli izjemen napredek v igri in prav zaradi tega smo zmagovali z veliko razliko in zabeležili uvrstitev na tretje mesto, samo eno točko za mestom, ki je vodilo v dodatne kvalifikacije za prvo ligo. V naslednji sezoni smo po slabšem začetku do konca prvenstva lovili vodilne ekipe, jih prehiteli in osvojili prvo mesto, ki pa nas žal ni popeljalo v prvo ligo zaradi odločitve in razlogov, ki so vsem znani. V tej zadnji sezoni nam je uspel velik rezultat, ki nam je predčasno zagotovil prvo mesto z velikim naskokom. Rezultat in odločitev vodstva kluba sta nas pripeljala v zeleno prvo ligo.

Klub oziroma njegov glavni sponzor imata »filozofijo«, da je treba čim večjemu številu otrok in mladincev zagotoviti igranje nogome-

ta. To je razlog, da prvo moštvo do danes ni šlo v 1. SNL. Kaj menite o tem?

Odločitev, da gremo v prvo ligo, je velika reklama za nogomet v Kidričevem, v bližnji in širši okolici. Pomeni, da se bo še več mladih odločilo za igranje nogometa v nogometni šoli NK Aluminij, v nogometni šoli prvoligaša. Z večjim številom mladih igralcev lahko pričakujemo večje število kakovostnejših igralcev, ki bodo zagotavljali obstoj kluba v prvoligaški konkurenci s finančnega in kadrovskega vidika. Ambicije mladih igralcev so velike, in če nam bo uspelo ostati stabilen prvoligaš, jih bomo zadostili. To je moje mnenje.

Končno je NK Aluminij v 1. ligi. To je uspeh za vse, za vodstvo, strokovne delavce, za vas, za igralce. Kakšni so občutki?

Občutki igralcev in strokovnega vodstva so čudoviti in nas bodo spremljali še lep čas.

V začetku ni pričakovati večjega proračuna v klubu. Bo v 1. ligi šlo s sredstvi v obsegu kot do sedaj?

Z vodstvom smo se dogovorili, da bomo igrali pod istimi pogoji in z enakim kadrom, tako da proračun v zvezi s kadrom ostane enak. Res je, da imamo vsi trenerji želje

po okrepitvah, s čimer bi lažje zagotovili doseganje ciljev (v našem primeru obstanek v prvi ligi), vendar se tudi zavedamo, da v teh kriznih časih lahko ostanejo le pri željah.

Slišali smo obljube o trdem delu in o formiranju prvega moštva predvsem iz Aluminijevega podmladka. Kako daleč lahko gre klub v 1. ligi pod takimi pogoji?

Sem zagovornik načrtnega in kakovostnega dela in samo to nam bo omogočilo, da z igralci, ki jih imamo, in pomladkom, ki bo prišel, dosežemo cilj (stabilen prvoligaš).

Motivacija v klubu je ta trenutek najbrž na višku!

Da, motivacija je na zelo visoki ravni in prav vsi že pričakujemo prvi skupni trening.

Pričakovanja? Kakšne so možnosti v 1. ligi?

Naš cilj je obstanek, ki si ga bomo morali priboriti s kakovostno igro in borbenostjo, in za ta cilj bomo tudi delali.

Kaj menite o vodstvu kluba?

Vodstvo kluba je naredilo veliko, da so izpolnili licenčne pogoje za igranje v prvi ligi, in vsi smo mu hvaležni.

»Rezultat in odločitev vodstva kluba sta nas pripeljala v zeleno prvo ligo.«

In za konec: navijaške skupine. Iz Maribora najbrž nimate najboljših izkušenj z njimi. Kaj mislite o njih? Kam jih uvrščate?

Vsak klub potrebuje navijaško skupino, stalne spremljevalce, ob katerih se zagotovo vsaka ekipa bolje počuti, saj čuti določeno podporo. Mi je žal še nimamo, lahko pa z dobrimi igrami in rezultati dosežemo, da se bo navijaška skupina NK Aluminij organizirala, postala številčna, in to nam bo v veliko pomoč. Navijaške skupine NK Maribor ne poznam dobro, to, kar pa je moč videti na televiziji, te izgrede, to bi v prihodnje morali preprečiti. Odgovornost za izgrede bi morali prevzeti vsi.

Hvala za odgovore. Vam, igralcem in vodstvu kluba želimo čim večje tekmovalne uspehe in čim lažje premagovanje ovir v 1. SNL. ▣

»Naš cilj je obstanek, ki si ga bomo morali priboriti s kakovostno igro in borbenostjo /.../«

VETERANI NK ALUMINIJ

Srečanje igralcev šestih generacij

DANILO KLAJNŠEK
FOTO: MARCELA KARNIČAR

Gregor Dončec, nekdanji igralec Aluminija, končuje monografijo o nogometnem klubu Aluminij iz Kidričevega. Njegova pobuda, da dolgo in predvsem bogato zgodovino nogometa in kluba Aluminij iz Kidričevega zaključi s skupinsko fotografijo, je bila uspešna.

Tako se je zbralo osemdeset nekdanjih nogometašev šestih generacij od davnega leta 1951 do leta 2011. Dobili so se v restavraciji Pan, kjer se je začela pisati zgodovina Aluminija. Zbrale so se različne generacije, ki so vsekakor pustile pečat v zgodovini klu-

ba. Tako so bili prisotni prvi igralci, ki so nastopili v petdesetih letih prejšnjega stoletja, predstavniki iz šestdesetih let, generacija, ki ji ni bilo usojeno pokazati svojega talenta zaradi tako imenovanih portoroških sklepov, pa generacija iz osemdesetih let, ki se je uvr-

stila v 1. SML in bila motor, da klub ni razpadel, in seveda sedanji nogometaši. Na koncu so bili vsi zadovoljni, vsekakor pa to ni zadnje srečanje, saj so vsi nekdanji nogometaši Aluminija vabljeni, da se pridružijo veteranom NK Aluminij. ▣

Veterani v restavraciji Pan

Projekt Obvladajmo stres se je končal

Program podpore za delodajalce in zaposlene pri odpravljanju stresa, povezanega z delom, in pri zmanjševanju njegovih škodljivih posledic (PPDZ-S)

DARKA BAJEC
IZOBRAŽEVALNO-RAZISKOVALNI
INŠTITUT LJUBLJANA

Dobro leto druženja v okviru projekta Obvladajmo stres se je žal končalo. Druženja z vami so bila prijetna in verjamem, da tudi koristna. Ostaja nam ugotavljanje objektivnih učinkov skupnega truda.

V podjetju Talum, d. d., so bile izpeljane vse aktivnosti, predvidene v projektu PPDZ-S: ustanovljen je bil Svetovalni odbor, ki se je sestel 10-krat, izvedena so bila 4 različna izobraževanja (vsako je potekalo v dveh skupinah) in opravljenih 37 telefonskih svetovanj, kar predstavlja 25 odstotkov zaposlenih, ki so bili vključeni v projekt, ter 11 osebnih svetovanj, kar predstavlja 10 odstotkov vključenih. Uporaba telefonskih in osebnih svetovanj je bila visoka v primerjavi z raziskavami iz tujine, od koder poročajo, da je povprečna uporaba svetovalnih storitev v prvem letu okoli 4,5 odstotka.

Poleg uvodnega izobraževanja (na katerem smo istočasno izvedli prvi del raziskave oziroma izpolnili vprašalnike) smo izvedli še tri izobraževanja na temo teorije izbire, zmanjševanja negativnih učinkov stresa in obvladovanja stresa. Iskreno upamo, da ste

na teh izobraževanjih izvedeli kaj novega in predvsem uporabnega. V času trajanja projekta je bila vam in vašim družinskim članom na voljo stalna strokovna psihološka pomoč. Vzpostavljen je bil svetovalni telefon, kamor ste lahko vsi zaposleni (in člani vaših ožjih družin) poklicali vse dni v tednu, če ste imeli kakšno težavo in ste potrebovali pomoč. Svetovalec vam je poskušal pomagati rešiti problem, če pa to ni bilo mogoče, vas je napotil po primerno pomoč drugam. Vsi klici so bili anonimni in zaupne narave.

Telefonska svetovanja so bila namenjena predvsem reševanju težav v odnosih na delovnem mestu, reševanju konfliktnih in kriznih situacij, svetovanju pri težavah v družini, svetovanju v duševni stiski in pri odvisnostih ter svetovanju pri osnovnih pravnih in finančnih problemih.

Zaposleni, vključeni v projekt, so se največkrat obrnili po pomoč zaradi čustvenih težav oziroma stresa, sledijo pa družinske težave, kar je razvidno s slike 1. Slaba petina jih je potrebovala pravni nasvet. Manj jih je potrebovalo pomoč zaradi odvisnosti oziroma zaradi težav pri delu.

Ves čas projekta so potekale tudi naslednje promocijske dejavnosti, s katerimi smo želeli zaposlene, vključene v projekt, spodbuditi k uporabi stalne strokovne pomoči:

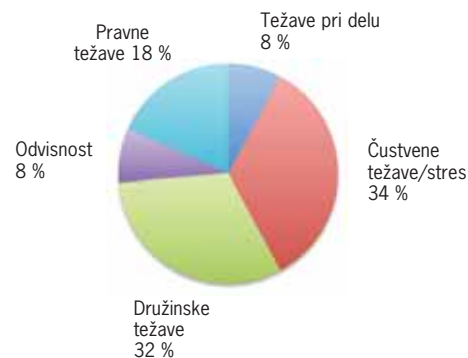
- distribucija zloženek s področja stresa, absentizma, prezentizma, fluktuacije, usklajevanja dela in družine ter izgorevanja,
- distribucija dveh kratkih obvestil o brezplačnem svetovalnem telefonu,
- distribucija plakata z namenom spodbujanja uporabe svetovalnega telefona ter
- objava člankov v internem časopisu Aluminij.

Zanimivi so rezultati Vprašalnika zadovoljstva z aktivnostmi, izvedenimi v okviru projekta Obvladajmo stres, ki ste ga izpolnjevali ob koncu projekta. Vprašalnik je izpolnilo 22 zaposlenih, ki so bili vključeni v projekt. Na sliki 2 vidimo, da se je večina strinjala s trditvijo, da bi moral biti brezplačni svetovalni telefon na voljo vsem zaposlenim tudi po koncu projekta. Dobljeni rezultati nas veselijo in potrjujejo, da delamo v pravi smeri.

V skupini Talum, d. d., smo se sodelavci pri projektu počutili sprejete. Iskreno se vam zahvalju-

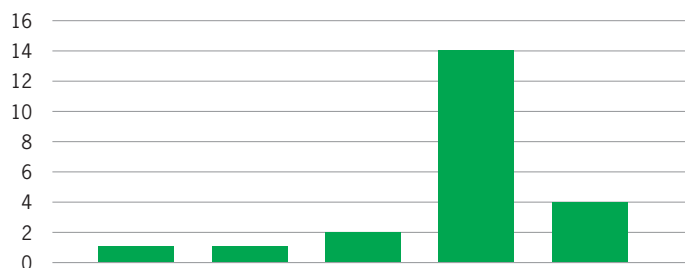
jemo za ves trud in čas, ki ste ga vložili v sodelovanje z nami. Želimo vam, da bi bili zdravi in zadovoljni!

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti, prednostne usmeritve Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti. □

Slika 1: Narava težav, zaradi katerih so zaposleni v Talumu, d. d., ki so bili vključeni v projekt, koristili svetovalne storitve.

Brezplačni svetovalni telefon bi morali imeti vsi zaposleni na voljo tudi po koncu projekta.
(N = 22)

Slika 2: Odgovori zaposlenih v podjetju Talum, d. d. na vprašanje o svetovalnem telefonu

Talum se je predstavil na konferenci ob zaključku projekta »Obvladajmo stres«

BRIGITA AČIMOVIČ
FOTO: ARHIV

O možnih vzrokih in dejavnikih, zakaj rezultati v Talumu močno odstopajo od povprečja, smo razmišljali v krogu Svetovalnega odbora in jih predstavili na zaključni konferenci, ki je bila pretekli teden v Ljubljani. Rezultati kažejo, da so naši zaposleni in njihovi družinski člani izkoristili možnost pomoči v okviru svetovalnega telefona mnogo bolj pogosto kot udeleženci v projektu iz slovenskih družb in pogostejše, kot to izkoristijo zaposleni v Ameriki.

Naše podjetje je med v projekt vključenimi edino, ki ima več

desetletno kontinuirano tradicijo dela z ljudmi, ki zaposlenim redno nudi različne možnosti in programe za izobraževanje, izboljšanje zdravja ter osebno rast. Rezultati kažejo, da smo zaposleni v skupini Talum v primerjavi z drugimi vendarle drugačni, bolj odprti. Da vemo, da je v primeru problemov in težav najbolj modro poiskati pomoč. Odziv kaže, da smo dobro vedeli, za kaj pri vsebini projekta gre. Prepoznali smo, da je možnost uporabe svetovalnega telefona vendarle priložnost, ki je v primeru potrebe ne smemo spustiti.

O sodelovanju skupine Talum v projektu Obvladajmo stres in rezultatih, ki smo jih v primerjavi z ostalimi podjetji ter tujino dosegli, je zapisano v drugem prispevku te številke Aluminija.

Svetovanje je bilo popolnoma anonimno, zato ne vemo, kdo je klical. Ampak za enega sodelavca smo pa vseeno izvedeli, ker nam je sam povedal. Vemo, da se

mu je pomoč v okviru svetovalnega telefona dejansko izplačala. In to dobesedno. Že peti mesec ne kadi! Iskrene čestitke! Svetovalni odbor

Brigita Ačimovič (druga z leve) na konferenci

KOLUMNA

Uvajanje novih blagovnih znamk

GREGOR JURKO
FOTO: SRDAN MOHORIČ

V skupini Talum se v zadnjem času srečujemo s promocijo hčerinskih podjetij na trgu in ponudbo njihovih izdelkov ali storitev, kar pomeni, da lahko v živo spremljamo nastajanje novih blagovnih znamk. Zasnova izdelkov in storitev, oblikovanje nove ponudbe, predstavitev in nenazadnje tudi gradnja zunanje podobe podjetja predstavljajo enega izmed pomembnejših tržnih prijemov.

Znašli smo se v močno konkurenčnem okolju, večina konkurentov ima zgodovino in izkušnje, ki pri nas šele nastajajo, in najlažje bi bilo reči, da to nič ne da, da so vse poslovne priložnosti že odkrite in da kupci niso pripravljene spreminjati svojih navad. Vsak dan znova smo lahko pričali, da ni tako. Tudi v Sloveniji imamo kar nekaj blagovnih znamk, ki so pri poslovanju v globalni vasi najboljše ambasador Slovenije. Ti paradni konji niso pomembni

samo zaradi dobrega glasu o kakovostnih izdelkih, ki prihajajo iz naše države, pomembna je tudi njihova vloga pri financiranju javne porabe, odpiranju novih delovnih mest, višji dodani vrednosti, nenazadnje z dobrim izgledom vlečejo šibkejšje konje našega gospodarstva, ki pa večinoma recepta za uspeh, ki ga imajo pred svojim pragom, nočejo ali ne znajo prenesti v svoje podjetje. Dobra blagovna znamka se namreč ne ustvari s kopico praznih klišejev, ki jih lansira marketing podjetja ali agencija za odnose z javnostjo, če izdelki zamujajo, če so reklamacije, če je podjetje neorganizirano in brez vizije. Kupci namreč ne verjamejo samo lepemu katalogu ali zgodbam o slavni preteklosti, kupci zahtevajo danes in v prihodnosti inovativen izdelek in odličen servis. Le tako bomo preživel in uspeli tudi

sami in le tako bomo lahko gradili našo skupno prihodnost.

Uravnavanje blagovne znamke

Blagovna znamka je po definiciji skupek identitet podjetja, kot ga zaznavajo različne javnosti, in to ob vsaki komunikaciji s podjetjem ter ob vsakem stiku z njegovimi izdelki in storitvami. Uravnavanje te uporabniške izkušnje kupca s podjetjem, zaposlenimi in izdelki, ki jih podjetje proizvaja, meji na umetnost, čeprav nam vsi menedžerji vodilnih blagovnih znamk dajejo občutek, da so najboljše stvari sila preproste. In to brez zniževanja plač, podcenjevanja lastne delovne sile in groženj o selitvi proizvodnje v tople kraje. Tovrstna kreativnost pri vodenju vedno vodi v slepo ulico, ker so danes naši konkurenti tako velikanske in odlično organizirane multinacionalke kot

tudi različna majhna podjetja iz držav, v katerih podpirajo nelojalno konkurenco v obliki neupoštevavanja ekologije, delovnega prava in davčnih obveznosti.

Blagovna znamka je obljuba

Vsako podjetje ima neki imidž, blagovno znamko, ki jo razvija s časom, preskok v percepciji kupca pa je lahko za podjetje pozitiven ali tudi negativen. Tudi tukaj drži pregovor, da slab glas seže veliko dlje od devete vasi, kjer se ponavadi dober glas ustavi. Tukaj mora podjetje vedeti, kaj želi, kakšen je njegov osnovni motiv, kakšna je osnovna strategija in kaj natančno mora menedžment storiti, da vsi na ladji veslajo v isto smer. Blagovna znamka je tudi

obljuba. Obljuba o zanesljivosti izdelka in servisa, obljuba točnosti dobav, obljuba kakovosti in obljuba pozitivne izkušnje z izdelkom ali storitvijo. Najpomembnejše je, da te obljube ne prelomimo, zato je vedno bolje, da je ne postavljamo previsoko in da je ne predstavimo kupcu v lepši luči, kot je v resnici, razen če želimo samo enkratno prodajo in nezadovoljnega kupca.

Specializacija

Dobra blagovna znamka zahteva, da podjetje dela izključno to, v

čem je najboljši, ne pa tisoč stvari in tiste polovičarsko. Zunanje izvajanje podpornih dejavnosti, specializacija in povečevanje produktivnosti ob višji kakovosti naše osnovne dejavnosti so temeljna pravila za podjetje, ki ne želi imidža socialne ustanove s preveč službami, ki imajo nalogo, da preproste stvari zapletejo do skrajnih meja.

Kakovost so ljudje

Večina podjetij prav tako zmotno domneva, da je njihov izdelek sre-

dišče sveta in zanimanja kupca, ob tem pa dajejo premajhen pomen kadru, ki dostavi, predstavi ali zapakira ta proizvod za končnega uporabnika. Večini ljudi si namreč dlje časa zapomni kakšno neprijazno ali arogantno prigodo pri prodaji izdelka ali storitve kot pa zadovoljstvo ob novo odkritih dodatnih funkcijah predmeta prodaje. Izobraževanje, usposabljanje, dobri odnosi ter različne bonitete za zaposlene so edina pot do ugodne izkušnje ob nakupu in do povečevanja ugleda podjetja. ▣

PO POKLICU SEM

Tehnični risar - arhivar

FRANC MURKO

FOTO: SRDAN MOHORČ

Sem iz Apač, kjer sem preživel tudi svoja otroška leta. V osnovno šolo sem hodil v Lovrencu na Dravskem polju in nato v Kidričevem. Po končani osnovni šoli sem se vpisal na Industrijsko kovinarsko šolo pri Tamu v Mariboru. Tam sem se v treh letih šolanja izučil za tehničnega risarja.

V takratnem TGA sem se zaposlil septembra 1977. Moje prvo delovno mesto je bilo v konstrukciji Investicijskega sektorja v Skupnih službah. Na približno eno leto dela v tej službi imam zelo lepe spomine. Bili smo dobra družba in delati v taki skupini je bilo res prijetno. Mislim, da se časi, kot so bili takrat, ne bodo več ponovili. Po letu dni sem zamenjal delovno mesto. Zaradi odhoda arhivarja v pokoj sem se preselil na to delovno mesto. Tehnični arhiv je bil takrat v prostorih današnje kopirnice. V tistem času še ni bilo fotokopirnih strojev, zato sem kopiral predvsem načrte in risbe, ki so jih izdelovali v različnih oddelkih po tovarni. Kopirali smo s prosojnega pavsa papirja na posebej pripravljen papir po tako imenovanem polmokrem postopku. Dokumente, ki jih danes kopiramo na fotokopirnih strojih, smo takrat razmnoževali na »ciklostilu».

Napisani so morali biti na posebno matrico, ki smo jo potem s pomočjo barve med valji odtisnili na bel papir.

Potem pa sta se kopirnica in tehniški arhiv združila in prešla k splošnim službam.

Aprila 1991 je kopirnica postala last podjetja Mikro Film Copy. Delo je ostalo enako, zamenjal se je le lastnik. Še vedno smo opravljali storitve za Talum, v začetku tudi še arhiviranje. Vso tehnično dokumentacijo smo uredili, jo prenesli na mikrofilme in predali Talumu.

Čeprav v drugem podjetju, sem bil ves čas prisoten v »fabriki« in pretežno zanjo tudi delal. Naredili smo na tisoče kopij.

Danes se v našem podjetju ukvarjam s trgovino in vzdrževanjem fotokopirnih strojev. Oskrbujem vse fotokopirne stroje v Talumu in dostavljam proizvode, ki jih posamezni kupci naročajo. Pri vzdrževanju fotokopirnih strojev mi velikokrat pomagajo delavci iz Talumove Službe za informatiko, saj so napake včasih take, da zahtevajo njihovo znanje.

S svojim delom sem zadovoljen in ga z veseljem opravljam. ▣

Franc Murko

SINDIKAT

Tekmovanje varilcev – državno prvenstvo

5. sejem Varjenje in rezanje 2012 v Celju

Letos je že tretjič zapored potekalo tekmovanje varilcev, ki ga organizira Društvo za varilno tehniko Maribor v sodelovanju s SKEI Slovenije. Tekmovanje je potekalo 18. maja 2012 v prostorih celjskega sejmišča. Udeležili so se ga tudi naši varilci iz družbe Talum Servis in inženiring Branko Grobelšek, Sergej Petek Miran Gajser, ki so zastopali ptujsko regijo.

IGOR JEZA
FOTO: SRDAN MOHORIČ,
ARHIV

Varilci so morali pokazati teoretično in praktično znanje. Imeti so morali lastne delovne obleke in zaščitna sredstva. Čas varjenja je bil omejen na 40 minut za oba postopka.

Tekmovalce sta pozdravila direktorica Celjskega sejma Breda Obrez Preskar in predsednik Društva za varilno tehniko Maribor doc. dr. Tomaž Vuherer.

Razlagi pravil je sledil teoretični, temu pa praktični del tekmovanja. Naši tekmovalci so začeli kot prvi. Omeniti je treba, da so bili varilni aparati sponzorja novi,

zato jih je bilo treba najprej podrobno spoznati, preden se je začelo zares. Po pripravi obdelovancev so odšli v varilne celice in začeli variti. Sodniki so budno spremljali vsakega tekmovalca in pazili na pravila. Iz komentarjev naših tekmovalcev je bilo razbrati, da naloga ni bila lahka, saj je bila težja kot takrat, ko opravljamo ateste, ker je bil čas zelo omejen in se je vsaka najmanjša napaka videla na varu. Kljub vsemu so naši varilci pokazali odlično znanje in prakso, kar je razvidno iz rezultatov: Branko

Od leve Miran Gajser, Sergej Petek, Branko Grobelšek in predsednik sindikata Igor Jeza

Ogled varilnega aparata

Varilec pri delu

Grobelšek je dosegel 4. mesto, Sergej Petek 7., Miran Gajser pa je bil 10.

Po tekmovanju nam je ostalo še nekaj časa za ogled sejma in obisk razstavnega prostora naše družbe, kjer so nas toplo sprejeli.

Sledila je pogostitev za vse udeležence tekmovanja, razglasitev

rezultatov ter podelitev priznanj in nagrad. Vsi udeleženci so dobili spominsko nagrado za udeležbo, najboljši trije iz obeh kategorij pa praktične nagrade.

S tekmovanjem varilcev ohranjamo dolgoletno tradicijo predhodnega tekmovanja kovinarjev. □

Solidno 5. mesto

V soboto, 12. maja 2012, je na kegljišču *Kegljaškega Kluba Brest Cerknica* v Cerknici potekalo 1. državno prvenstvo SKEI Slovenije v kegljanju. Organizator in izvajalec je bila regijska organizacija SKEI za Kras, Notranjsko in Obalo. Vsaka regija je lahko prijavila po eno moško in žensko ekipo.

IGOR JEZA
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa iz regijske organizacije za Ptuj in okolico. Našo ekipo so zastopali:

Miran Ritonja	252
Stanislav Horvat	249
Silvo Predikaka	238
Janez Kužner	112
Marjan Veršič	94
skupaj ekipa:	945 (5. mesto)

Tekmovali smo po pravilih Kegljaške zveze Slovenije (KZS). Ekipe so šteje po štiri tekmovalce in enega rezervnega igralca. Igrali smo 60 lučajev, 2 x 30 + 10 lučajev za ogrevanje. Rezultat je štel za ekipno in posamično razvrstitev. Po končanem tekmovanju je predsednica Skei Slovenije Lidija Jerkič podelila pokale in medalje za najboljše ekipe in posameznike. Med tekmovanjem je bilo

poskrbljeno tudi za odlično jedajočo in pijačo.

Ekipa REO Ptuj je z 945 podrtimi keglji dosegla solidno 5. mesto. Žal nam je, da nismo imeli ženske ekipe, saj bi se z njihovo udeležbo uvrstili kakšno mesto višje, zato že razmišljamo v tej smeri. Navsezadnje smo preživeli lepo soboto v prijetnem druženju ob kegljanju.

Da pa bi bil dan še lepši, smo se po tekmovanju odpravili na kratek ogled gradu Snežnik, ki stoji v bližini Cerknice.

Grad spada med najboljše ohranjene gradove na Notranjskem. Stoji pod goro Snežnik blizu kraja Kozarišče. Postavljen je na skalo ob izviru studencev Brezno in Obrh. Pod gradom je studenec zajezjen v večji ribnik. V virih je bil grad prvič omenjen leta 1268 kot lovska postojanka. Nastanek

Talumova kegljaška ekipa

sedanjega gradu sega v leto 1462. Na začetku je bil v lasti oglejskih patriarhov, nato so se lastniki večkrat menjavali. V gradu lahko vidite vso originalno opremo, ki je večinoma iz 19. stoletja, ter

začutite utrip življenja ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. Med bivalnimi prostori so zanimivi predvsem soba z egiptovskim pohištvom, jedilnica in večja dvorana, ki je preurejena v poročno

Lačen si ful drugačen

dvorano. V gradu so imeli tudi manjšo knjižnico in improvizirano gledališko dvorano. Na hodnikih in v vseh vežah so nagačene živali in preštevne trofeje. Okolica gradu je bila skrbno ure-

jena v park z jezdinimi in sprehajalnimi potmi. Grad upravlja Narodni muzej Slovenije. □

RAZSTAVA

Povabilo

Evropska prestolnica kulture – partnersko mesto Ptuj

Vabimo na razstavo *Aluminij – kovina prihodnosti*, ki bo v **četrtek, 14. junija 2012, ob 18. uri pred upravno zgradbo Taluma**. Na njej bomo pokazali zgodovino in tradicijo Taluma. Predstavili bomo naše proizvode in storitve in predvsem Talumov odnos do okolja, v katerem živimo. Poudarili bomo predvsem Talumovo veliko povezanost z umetnostjo in pokazali tisti del umetniške zbirke, ki je povezan na eni strani z umetniki iz našega okolja, na drugi strani pa s kovino aluminij. Muzeji v vsakem izmed partnerskih mest so izbrali po eno gospodarsko družbo, ki se bo predstavila v sklopu prireditev EPK. Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož je izbral Talum. Na to smo ponosni in verjamemo, da se bomo znali predstaviti v najboljši luči.

V Novem mestu se bo predstavil Revoz, v Velenju rudnik, v Mariboru Henkel (Zlatorog), v Slovenj Gradcu Železarna Ravne in v Murski Soboti Mura. □

RAZSTAVA

ALUMINIJ –
KOVINA PRIHODNOSTI

14. JUNIJA 2012
OB 18. URI
PRED TALUMOM

Pridite na razstavo v čim večjem številu, kajti to bo naš predpoletni praznik.

Fotografije meseca

Naše prijateljice. Foto: Marija Trčko.

Avtoportret. Foto: Andrej Brumen.

Mavrica nad fabriko. Foto: Kristijan Kovačec.

Neskončen travnik. Foto: Slavko Krajnc.

Ptujsko jezero. Foto: Stanko Jus.

POSTANEK

Tabletka za op-ti-mi-zem

Optimist trdi, da živimo v najboljšem možnem svetu, pesimist se boji, da je res tako.

James Branch Cabell (1879–1958), Srebrni žrebec, XXV.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Ne vem, ali se meni samo dozdeva ali pa sem pesimist, a v zadnjem času so se novice oblekle v črnino, kot da bi žalovale za nekim preteklim časom, ki se danes zdi bolj rožnat, kot je bil takrat, ko smo ga živeli.

Družba se utaplja v pesimizmu, zato bi dala Nobelovo nagrado človeku, ki bi v prihodnosti odkril čarobno pilulo za zdravljenje kroničnih pesimistov. Kdo je sploh PESimist? Če bi pogledali v slovar, bi dobili strokovno razlago te pasje besede. Če pa berete moje kolumne, potem vam ne preostane drugega, kot da se optimistično sprijaznite z mojimi razlagami. Zame je namreč pesimist človek, ki mu v življenju nič ne manjka, se mu pa zdi »frajersko«, da tarna nad svojo usodo, saj je smiljenje samemu sebi zanj šport ali hobi, v katerega ti ni treba vložiti prav nobenega napa, si pa deležen gromozanske pozornosti množic, ki s teboj javno sočustvujejo. Prav strašljivo pa je dejstvo, da veliko ljudi podpira in privlači tak tip človeka, saj se je najlaže pač družiti z neuspešnimi in nezadovoljnimi posamezniki in se z njimi prav uspešno primerjati v slogu: »Ahhh, glejte tega, njemu pa gre še za eno nianso slabše kot meni.« In tako naša družba tone v vse večji pesimizem, ki živi zamrznjen nekaj desetletij v preteklosti, ker je bilo takrat tako »fajn«, kot ne bo nikoli več. Po drugi strani pa je še vedno v modi jokajoča Cankarjeva mati, ki se – kot se zanjo spodobi – celo življenje odreka svojim lastnim užitek, saj je užitek kupčija z Mefistom in nečeden posel. Veleizdaja lastnega užitka. Tako dobimo generacije, ki se ves čas nečemu odrekajo, ker je to pač odraz osebne požrtvovalnosti in skromnosti in ker je užitek greh, zaradi katerega te izženejo iz raja, v katerem pravzaprav sploh nikoli nisi živel. In če se ti danes odrekaš zaradi njega in on zaradi nje, kdo tukaj sploh uživa? Nihče. In to je glavni izvor večnega pesimizma, rojenega iz osebnega odrekanja in večnega nezadovoljstva z lastnim življenjem, kljub navidezni izdatni

založenosti z materialnimi dobrinami. Medicinec vam bi strokovno razložil, da optimisti živijo dlje in so srečni, ker verjamejo, da imajo vse, čeprav realno nimajo ničesar. In če se vrnem kakšno stoletje nazaj, v čas naših dedkov in pradedkov, najdem tam veliko mračnejša obdobja od teh, ki jih pravkar doživljamo. Najdem ljudi, ki si vsak dan ne morejo privoščiti toplega obroka, ki nimajo dostojne strehe nad glavo, najdem vojno in solze, najdem aleksandrinke, ki hodijo v Afriko dojit tuje otroke, pa Šavrinke, ženske, ki hodijo na delo v Trst, da zaslužijo za svojo družino, najdem hlapce in deklice, ki služijo svojim trdim gospodarjem, in najdem kup premraženih bosih otrok. Vsem pa so skupni smejoči se obrazi in neustavljiva vera v boljši jutri. Ste še vedno tako zelo prepričani, da se je ljudem nekoč godilo bolje kot danes? Kje je torej pravi vzrok za naše kronično nezadovoljstvo? Morda v tem, da smo izgubili stik z realnostjo in smo na poti v izobilje pozabili, da nas materialne dobrine ne morejo osrečiti. Kaj je torej čarobna pilula za optimizem? Morda je prisposodba čarobne pilule v tem, da verjameš, da življenje ni nekaj, kar je prepuščeno usodnosti, temveč je usoda enosmerna vozovnica skozi življenje, pri kateri pa sam odločaš, katero številko avtobusa boš izbral, kdo bodo tvoji sopotniki in kje bo izstopna postaja tvojega življenja. In ko resnično verjameš v oguljeno frazo, da si sam svoje sreče kovač, in začneš verjeti, da si vreden vsega najboljšega, kar ti življenje ponuja, brez slabe vesti in odrekanja, potem postane tvoje življenje delikatesa. Prava sreča ne stane veliko: če je draga, ni dobre vrste. In nikar ne potonite v pesimizem skupaj z nezadovoljnimi množicami, ki boječe podlegajo strašljivim napovedim prihodnosti. Jacques je v svojem delu *Ljubezen je precej več kot ljubezen* zapisal, da vse govori v prid pesimistu, vendar se je pesimist vedno motil. In motiti se pri izbiri lastne sreče je napačno, ki te stane srečnega življenja. ■

Po sledih časa do razkošja v glavi

Spomine na preteklost je mogoče podoživeti na različne načine. Nekateri jih shranijo v spomin, drugi jih ovekovečijo z objektivni in kamerami, raziskovalni novinar Jurij Popov, zaposlen v dokumentarnem uredništvu RTV Slovenija, pa je sledi nekega obdobja zavil v besede, ki bodo za vedno ostale del bogatega zvočnega arhiva Radia Slovenija.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Aprila sem se tako skupaj z Jurijem Popovom podala na zanimivo, nekoliko pustolovsko raziskovanje zgodovine tovarne, ki se je neminljivo izpovedala skozi objektiv velikana fotografije Stojana Kerblerja. Za začetek dneva sva obiskala Galerijo FO.VI v Strnišču, kjer je ravno potekala razstava Kerblerjevih fotografij z zgovornim naslovom *Tovarniška fotografija 1965–2007*. Ob tej priložnosti sva poklepetala z lastnikom galerije FO.VI Vladom Forbicijem, skozi njegove spomine podoživela življenje v Kidričevem nekoč in danes ter začutila sinergijo kraja s tovarno, ki je bila vsa ta leta glavni vir zaslужka tukajšnjega življa. Zgodbo sva nadaljevala na domu fotografa Stojana Kerblerja, ki je skupaj z zdaj že upokojenim delavcem Ivanom Ogrincem podoživela padec tovarniškega dimnika in razmere za delo v takratni tovarni. Tako je nastal prvi zvočni zapis za oddajo *Sledi časa* z naslovom *Zgodovina tovarne v fotografivih očeh*. Oddaja je razkrila, da zgodovine ne sestavljajo samo veliki dogodki, temveč je seštevek mnogih majhnih življenjskih zmag, porazov in odločitev. Šele seštevek vseh majhnih zgodb in vtisi posameznikov sestavijo veliko zgodovinsko sliko. Oddaja je bila na sporedu v nedeljo, 29. aprila 2012, ponovitev pa 1. maja 2012. Če ste oddajo zamudili, jo lahko poslušate na internetni povezavi:

Stojan Kerbler

Avtor oddaje v pogovoru s Stojanom Kerblerjem in Ivanom Ogrincem

Izjavo je dal tudi vodja galerije Fo.Vi. Vlado Forbicij

»Oddaja je razkrila, da zgodovine ne sestavljajo samo veliki dogodki /.../«

Jurij Popov

<http://tvslo.si/predvajaj/kidricevo-zgodovina-tovarne-v-fotografivih-oceh/ava2.135176878/>

Ob tej priložnosti je v sklopu oddaje *Razkošje v glavi* nastal še zvočni zapis z naslovom *Stojan Kerbler – vsaka fotografija dogodek*, ki je posvečen temu izjemnemu slovenskemu fotografu in enemu najvidnejših fotografskih osebnosti nekdanje Jugoslavije. Stojan se je po študiju elektrotehnike vrnil na Ptuj in se zaposlil v naši tovarni, kjer je deloval vse do svoje upokojitve. V tem času je skozi objektiv skrbno beležil vse dogodke, povezane s tovarno in

delavci. S svojimi fotografijami je bogatil glasilo *Aluminij*, ki izhaja že od leta 1963. V tem času je nastal zajeten opus Kerblerjevih fotografij, med katerimi so mnoge, ki daleč presegajo dokumentarno sporočilnost.

Če ste oddajo zamudili, jo lahko poslušate na internetni povezavi: <http://tvslo.si/predvajaj/stojan-kerbler-vsaka-fotografija-dogodek/ava2.136224500/>. ■

KULTURA

Kerbler nas je vodil po svoji razstavi

DARKO FERLINC
FOTO: DARKO FERLINC

V ponedeljek, 7. maja, popoldan smo organizirali vodeni ogled razstave tovarniških fotografij mojstra Stojana Kerblerja. O razstavi smo pisali že v aprilski številki. Na odprtju tako rekoč ni bilo talumovcev in prav zato smo vodeni ogled tudi organizirali. Na njem se je zbralo, no ja, kar nekaj ljudi. Talumovci so prišli s svojimi damami in sorodniki in doživeli so resnično uro zgodovine. Nekateri smo se spominjali dogodkov, ki jih je Kerbler posnel v preteklosti. Ni šlo le za zgodovino tovarne, temveč tudi kraja, ljudi v tovarni, celo vremena. Kako je na primer Stojan do vratu padel v neko zasneženo jamo, ker ni videl poti, ko je hodil v službo s Ptujске Gore. Kako se je kot otrok dotaknil tovarniškega dimnika in kako so romarji hodili na Ptujsko Goro prav prek Strnišča (ali Stare postaje). Kako je mojster Kostanjevec poziral, tik preden je šel v »penzijo«. Pa kako je bilo ob Kardeljevi in Titovi smrti.

Že zadnjič pa smo opozorili na dejstvo, da fotografije niso le dokumenti nekega časa, ampak predvsem umetnost, za katero se zdi, da v taki tovarni, kot je bila nekoč naša, sploh ne bi mogla nastati. Pa je. ■

Stojan je razlagal zelo zavzeto ...

... in s humorjem.

NK Aluminij v 1. ligo

FOTO: SRDAN MOHORIČ

ZDRAVJE

Poskrbeli za dušo in telo

Pohod po poti okoli Ljubljane – Pot ob žici

ZDRAVO TALUM

VENČESLAV ŠKERGET

FOTO: ARHIV

Letos smo bili tudi zaposleni v skupini Talum med 27.000 udeleženci 56. pohoda okoli Ljubljane, znanega tudi kot Pot ob žici. Pohod poteka po lepo urejeni poti, po trasi bodoče žice, ki je med drugo svetovno vojno omejevala mesto. Sami smo prehodili del poti v dolžini 12 km od skupnih 35 km. Pot smo začeli pri Fužinskem mostu in se nato med travniki in skozi gozd povzpeli na Golovec, ki nam z višino 443 m ni povzročil prevelikih težav. Pot nas je nato vodila čez Rudnik in

Ilovico do Ljubljanice, kjer smo zapustili označeno pot in jo nadaljevali ob nabrežju reke proti cilju na Kongresnem trgu. Ker smo kljub poletnim temperaturam celo pot marljivo hodili, nam je na koncu ostalo še dovolj časa in energije, da smo se podali še na raziskovanje stare Ljubljane. Tako smo hkrati poskrbeli za dušo in telo. Dan nam je tako kar prehitro minil.

Vabljeni k naslednjim aktivnostim »Zdravo Talum«.

Na poti je bilo veselo

Pohodniki

Ples je za vsakogar

Ples je harmonija športa in umetnosti, rekreacije, vadbe sproščanja, zapeljevanja ...

Ples je obred dihanja, giba, harmonije telesa in izraz naših čustev. Je najstarejša oblika umetnosti, ki so jo izvajali že v prazgodovini. Je govorica telesa, ki se izraža ob spremljavi ritma ali glasbe. Z vsakim gibom se v človekovi duši ustvarja zadovoljstvo. Ples je del kulturne izobrazbe vsakega posameznika in je kultura posameznega naroda. Nekoč je bil vezan na religijo in njene običaje, z razvojem kultur je postal še oblika zabave sprva majhnih skupin, kasneje pa način preživljanja prostega časa velikih množic.

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Ples je lahko slog človekovega življenja. Je umetnost in hkrati šport, v katerem se prepleta usklajenost enega, dveh ali več teles.¹

»Jaz že nisem za ples, nimam ritma!« Tak je eden najpogostejših stavkov, s katerim se ljudje (sem in tja tudi naši partnerji in otroci) opravičujejo, zakaj ne bi zaplesali. Drži, nekateri imajo večji občutek za ples kot drugi, toda ritem je nekaj naravnega in je v vsakem od nas. Naše srce utripa v svojem ritmu in tudi dihanje zahteva svoj ritem. Za vse ljubitelje plesa, ki ne nameravamo stati na zmagovalnih stopničkih, pa ples ni le rekreaci-

ja, temveč odlična priložnost za zabavo, druženje, izražanje čustev in sprostitvev – idealna pot do dobrega počutja!

Ples je oblika rekreacije s številnimi koristnimi učinki za telo:

- razvija in krepi srčno-žilni in dihalni sistem,
- krepi telesno pripravljenost,
- razvija ravnotežje, koordinacijo in gibljivost,
- aktivira vse mišične skupine,
- od nas zahteva tako aerobno kot anaerobno telesno dejavnost.

S plesom torej lahko vse življenje zadovoljujemo potrebo po gi-

banju in izživljamo presežno energijo.

S plesom razgibamo tudi možgane. Raziskovalci trdijo, da je odlična vadba za krepitev spomina. Ko se pri plesni vadbi učimo novih korakov, zaposlimo in urimo tudi možgane.²

Ples je lahko tudi oblika vadbe in sproščanja, osebna rekreacija, ki pomaga odpravljati telesne in stresne težave, izprazni um, je odlično sredstvo za sprostitvev, zdravljenje in duhovno rast, pa tudi koristno dopolnilo meditaciji in psihoterapiji. Vrste izraznih plesov zato ne posvečajo pozornosti videzu in koreografiji, bolj notranjim občutenjem ritma in glasbe. Gre za osvobajanje od lastnih omejitev.³

¹ <http://www.agencija-zz.si/lepota-gibanja/43-lepota-gibanja/107-ples.html>

² <http://www.viva.si/V-gibanju/6228/Ples-je-za-vsakogar>

³ <http://www.agencija-zz.si/lepota-gibanja/43-lepota-gibanja/107-ples.html>

V okviru izvajanja aktivnosti »Zdravo Talum« so bili otroci tudi letos povabljeni, da skupaj preživimo nepozabno popoldne. Vabljeni so bili, da bi skupaj plesali kot še nikoli, ker je ples ZDRAV. Ples razgiba telo in izboljša počutje. Ples pomeni dobro voljo in veselje.

Plesali smo 25. maja. Več o tem dogodku v naslednji številki Aluminija

Ples je zdrav! Zato pleši z nami tudi ti!

Tudi na lanski prireditvi so otroci plesali

Kdo bo letos letoval v Nerezinah in Červarju?

STRATEŠKA KOMERCIALA

FOTO: SRDAN MOHORIC

Nerezine 2012

18. 6. 2012 – 25. 6. 2012

Anton Frajnkovič
Davor Pečnik
Dušan Fridil
Slavko Fajfar
Dragica Bavdek

Revital
Ulitki
Livarna
Livarna
upokojenka

25. 6. 2011 – 2. 7. 2012

Miran Kurež
Marko Jurilj
Stanislav Poplatnik
Dušan Skledar
Bogdan Lukman

Inštitut
Aluminij
Servis in inženiring
Kadrovska služba
Aluminij

2. 7. 2012 – 9. 7. 2012

Mirko Tikvič
Sergej Petek
Vekoslav Širec
Bojan Rožman
Katarina Pišek

Revital
Servis in inženiring
Servis in inženiring
Livarna
Vital

9. 7. 2012 – 16. 7. 2012

Viktor Lesjak
Dragan Mikša
Dejan Klaneček
Miran Šalamun
Jože Medved

Servis in inženiring
RC Simit
Rondelice
Aluminij
Livarna

16. 7. 2012 – 23. 7. 2012

Dejan Arnuš
Janez Tominc
Janez Kiseljak
Jože Predikaka
Danilo Majcen

Ulitki
Rondelice
Servis in inženiring
Servis in inženiring
Servis in inženiring

23. 7. 2012 – 30. 7. 2012

Marija Murko
Franc Ivanuš
Borut Hameršak
Silvo Mohorko
Roman Krajnc

Računovodstvo
Livarna
Rondelice
Storal
Rondelice

30. 7. 2012 – 6. 8. 2012

Silvo Zajc
Robert Kodrič
Miran Lesjak
Robert Bezjak
Marjan Pilingar

Livarna
Livarna
Rondelice
Rondelice
Inštitut

6. 8. 2012 – 13. 8. 2012

Vekoslav Cestnik
Boris Kozoderc
Anton Drevenšek
Jožef Širec
Ante Rajkovača

Servis in inženiring
Livarna
Servis in inženiring
Servis in inženiring
Livarna

13. 8. 2012 – 20. 8. 2012

Stanislav Matjašič
Jožef Godec
Marjan Bratuša
Albin Avguštin
Slavko Vek

Servis in inženiring
Aluminij
Servis in inženiring
Livarna
Servis in inženiring

20. 8. 2012 – 27. 8. 2012

Majda Zdravec
Aleksander Irgolič
Miran Galun
Lilijana Lončarič
Marjan Sagadin

Strateški razvoj
Informatika
Servis in inženiring
Računovodstvo
Servis in inženiring

27. 8. 2012 – 3. 9. 2012

Dejan Horvat
Boštjan Korošec
Bojan Brence
Ivan Hauptman
Majda Bedenik

Informatika
Strateški razvoj
Livarna
Aluminij
Finance

Červar 2012**18. 6. 2012 – 25. 6. 2012**

Zdravko Kaisersberger
Miran Fideršek

Livarna
Storal

25. 6. 2012 – 2. 7. 2012

Milan Kolednik
Zvonko Štopfer
Maks Kostanjevec
Nada Cimerman

Servis in inženiring
Livarna
Aluminij
Vital

2. 7. 2012 – 9. 7. 2012

Ivica Urlep Pepelnik
Franc Mlakar
Albin Šmigoc
Štefan Ros

Inštitut
Livarna
Livarna
Servis in inženiring

9. 7. 2012 – 16. 7. 2012

Mirko Šoštarich
Danilo Zebec
Danilo Hertiš
Anton Bauman

Revital
Servis in inženiring
Vargas-Al
Livarna

16. 7. 2012 – 23. 7. 2012

Mitja Kmetec
Franc Roškar
Dušan Debelak
Stojan Dajnko

Aluminij
Vital
Servis in inženiring

Vargas-Al

23. 7. 2012 – 30. 7. 2012

Zoran Bilič
Branko Vinkler
Franc Brenčič
Milan Toplak

Aluminij
Aluminij
Rondelice
Servis in inženiring

30. 7. 2012 – 6. 8. 2012

Milan Kampos
Jožef Škrila
Robert Štrafela
Franc Sever

Rondelice
Aluminij
Ulitki
Livarna

6. 8. 2012 – 13. 8. 2012

Franjo Mihelač
Alojz Veg
Branko Forstnerič
Miran Krajnc

Servis in inženiring
Servis in inženiring
Aluminij
Ulitki

13. 8. 2012 – 20. 8. 2012

Janko Vindiš
Daniel Črešnik
Sergej Donaj
Stanislav Tominc

Aluminij
Servis in inženiring
Livarna
Livarna

20. 8. 2012 – 27. 8. 2012

Roman Petek
Romana Bezjak
Edvard Karneža
Darko Kornet

Aluminij
Vital
upokojenec
Rondelice

27. 8. 2012 – 3. 9. 2012

Jernej Plavčak
Milan Potočnik
Ivana Banič Kranjčević
Anton Plajnšek

Vargas-Al
Servis in inženiring
upokojenka
Izparilniki

Zahvala

Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcu tiha,
skrita bolečina.

Ob boleči izgubi moža, očeta,
dedka, brata in strica

Alojza KRUŠIČA

iz Kidričevaga
se iskreno zahvaljujemo sindikatu
Taluma za darovane sveče in od-
igrano Tišino. Posebej hvala društ-
vu upokojencev in gospodu Aub-
lu za ganljive besede slovesa.

Žena Katarina z družino

KRIŽANKA

SLOVARČEK: OSS – mesto na Nizozemskem, PARAKSILAN – smer žarkov, ki so blizu optične osi, OLOPIVEC – ljubitelj piva, pivec piva (starrinsko), RANAVALONA – ime treh madagaskarskih kraljic iz 19. stol., ETTAL – opatija na Bavarskem, SAHARID – ogljikov hidrat.

	SESTAVIL: JANKO ŠEGULA	PESNITEV	JAMA Z ILOVICO	PRIPADNIK REIZMA	MESTO NA NIZOZEMSKEM	GALIJ	PODZEMNI LEŠNIK KIKIRKI	TALUM	SLOVENSKA ALPSKA SMUČARKA DABIČ	STAR SLOVAN	UNIČEVALKA ŽELEZA	BRKATI OREL
	POLINEZUSKI ČOLN. DEBLAK							AMERIŠKI KEMIK ONSAGER				
	KATJA TEMNIK							JANEZ VIPOTNIK				
	LEPOTNA KRALJICA, MISS				EDO ŠLAJMER			ZAVOD ZA SLUŠATELJE BOGOSLOVJA, LEMENAT	GLAS TROBENTE	 Aktivnosti za zdravje		
	ČLAN KAKEGA AKTIVA				HOMERJEV EP O TROJANSKI VOJNI							
	TALUM	LJUBITELJ PIVA, PIVEC PIVA (STAR.)	OGLJIKOV HIDRAT	POLITIČNI VODITELJ							IME TREH MADAGASKARSKIH KRALJIC IZ 19. STOL.	NADA ŽGUR
	PRISTANIŠČE STAREGA RIMA, OSTIJA			TVORBA (ZAST.)				MAZILO, MAST				
	ENAKI ČRKI							POSEKA V GOZDU				
	SMER ŽARKOV, KI SO BLIZU OPTIČNE OSI						SLOVENSKI KAJAKAŠ VEHOVAR					
	REKA NA PELOPONEZU				RAŠEVINA		POTOMEČ ŠPANCEV V JUŽNI AMERIKI					OSAMLJENO STOJEČA STOLPNICA
	STRAST				4. IN 13. ČRKA							
ALUMINIJ	ČLOVEKU SORODNA ŽIVAL, AFNA	MLAD PRAŠIČ						OTOK V SPLITSKEM ZALIVU				
		SLOVENSKI NOGO-METAŠ (PRIMOŽ)										
ZRCALO								OPATIJA NA BAVARSKEM				
								SLOVENSKI BALONAR (SLAVKO - AVI)				
ŽIVILSKI TRG			NAVDUŠEN PRIVR-ZENEC, GOREČNEŽ	VAS POD KRIMOM	LOVRO ŠTURM				STENA			
					TRENJE							AMERIŠKI BOKSAR (MOHAMED)
												EVA BARTOK
RIMSKA DVA												
AMERIŠKI DNEVNIK, KI IZHAJA V CHICAGU												
NORVEŠKI PESNIK (IVAR, 1813-1896)					DENARNA ENOTA V JUŽNI AFRIŠKI REPUBLIKI							BRIGA, SKRB, VNEMA

Upal sem si!

Upam si!

Prestrukturiranje Taluma z inovativnostjo

Herman Potočnik Noordung – slovenski raziskovalec vesolja